

1622 - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «إِذَا قَالَ الرَّجُلُ: هَلَكَ النَّاسُ فَهُوَ أَهْلَكُهُمْ». رَوَاهُ مُسْلِمٌ [2623].

الرِّوَايَةُ الْمَشْهُورَةُ: «أَهْلَكُهُمْ» بَرَفَعِ الْكَافِ، وَرُوِيَ بِنَصْبِهَا، وَهَذَا التَّهْيِئَةُ لِمَنْ قَالَ ذَلِكَ عُجْبًا بِنَفْسِهِ، وَتَصَاغُرًا لِلنَّاسِ، وَارْتِفَاعًا عَلَيْهِمْ، فَهَذَا هُوَ الْحَرَامُ، وَأَمَّا مَنْ قَالَهُ لِمَا يَرَى فِي النَّاسِ مِنْ تَقْصِيرٍ فِي أَمْرِ دِينِهِمْ، وَقَالَهُ تَحْزُنًا عَلَيْهِمْ وَعَلَى الدِّينِ فَلَا بَأْسَ بِهِ. هَكَذَا فَسَّرَهُ الْعُلَمَاءُ وَفَصَّلُوهُ، وَمَنْ قَالَهُ مِنَ الْأَثَمَةِ الْأَعْلَامِ: مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ، وَالْحَطَّابِيُّ، وَالْحَمِيدِيُّ وَآخَرُونَ، وَقَدْ أَوْضَحْتُهُ فِي كِتَابِ «الْأَذْكَارِ».

1622. Абу Хурайра розияллоху анхудан ривоят қилинади:

«Расулulloҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Бир киши «Одамлар ҳалок бўлди» деса, унинг ўзи ҳаммадан кўпроқ ҳалок бўлувчидир», дедилар».

Имом Муслим ривояти.

Бу ривоят мана шу маънода машҳурдир. Бу ерда ўз нафсига ажабланиб, одамларга паст назар билан қараб, уларга нисбатан ўзини баланд тутиб бундай дейиш ҳаром дейилмоқда. Лекин кимки, одамлар динлари ишида камчиликка йўл қўйганида уларни аҳволларига қайғуриб бундай сўзни айтишининг зарари йўқ. Машҳур имомлардан Молик ибн Анас, Хаттобий, Хумаидий ва бошқалар бу ҳадисни шундай шарҳлашган. Мен бу ҳақда

«Азкор» китобида баён қилдим.

Манба: hadis.islom.uz



HADIS.ISLOM.UZ
NUBUVVAT MARVARIDLARI